

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI KÖZLÖNY

SZERKESZTŐSÉG: Debrecen,
Révész-tér 2. szám. (Kistemplom.)

KIADÓHIVATAL: Debrecen,
Kálvin-tér 17. szám. (Püspöki hivatal.)

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ár 1 évre 12—pengő.
Postatakarékpénztári csekk számla: 43,916

FŐSZERKESZTŐ: D. Dr. RÉVÉSZ IMRE. FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: URAY SANDOR.

B Ö L C S S Z Í V

XC. zsoltár 10—12: A mi esztendeinknek napjai hetven esztendő, vagy ha feljebb, nyolcvan esztendő, és nagyobb részek nyomorúság és fáradtság, amely gyorsan tovatűnik, mintha repülnék. Ki tudhatja a Te haragodnak erejét és a Te félelmetességet szerint való bosszúállásodat? Taníts minket úgy számlálni napjainkat, hogy bölcs szívhez jussunk.

Talán ez a zsoltár nőtt oda valamennyi közül legjobban a magyar református szívekhez — de talán éppen ezeket a verseit szeretjük mai napság legkevésbé énekelni. Pedig mekkora nagy dolgokra tanítanak!

*

A hosszú élet teherpróba. „És ha kedves volt is valamennyire, de többnyire volt munka és fájdalom.” Ami kevés jó van benne: hamar eltűnik. Ami sok nyomorúság és fáradtság van benne: az után a leg-hosszabb életben sincs ideje az embernek magát kipihenni. Az élet alkonyáról illúziók nélkül visszatekintő szem még más, nyugodtabb időkben is így látja ezt. Hát még az olyanokban, mint a maiak — amikor minden nappal, amellyel öregebbek lettünk, több és egyre több okunk van felsóhajtani a magyar lét örök tragikumát hordozó köllővel:

„A vén lelke örömmel eltelik,
Hogy nem kell élni már sok ideig.”

Milyen teherbíró léleknek kell annak lennie, amelyik ebből a hangulából nem csúszik le szinte észrevétlenül a jöbi meredély szélére: „Vesszen el az a nap, amelyen születtem...”

*

A hosszú élet bűnbánatra hívó alkalom. Különös, de így van: attól a rettenetes kísértéstől, hogy hosszúra nyúlt életünket magunk átkozzuk el, csak az az egy felismerés óvhat meg bennünket, hogy Isten már megátkozta az életünket, erősebben és gyökeresebben, mint mi magunk valaha is tehetnők. Mert csak ebben a felismerésben lesz számunkra — nem értelmünk, hanem hitünk Szentlélek-adta fényében — világossá, hogy az életnek, akár rövid, akár hosszú, csak egy igazi nyomorúsága és fáradtsága van: a bűn iszonyú terhe és annak reménytelen cipelése. Boldog az, aki hosszú életében nemcsak erre a világosságra jutott el teljes szívtöredelemmel, hanem ebben a világosságban már meg is ragadta az átok alól egyedül szabadítani tudó Kezet — azt, amely éppen azért tud megszabadítani, mert a mi bűneinkért szegeztetett föl az elátkozott fára!

*

A hosszú élet kegyelmi ajándék. Az, hogyha bölcs szívhez, az átok alól felszabadult, Istennel Krisztus által kiengesztelődött szívhez juttat. Hogyha megtanít az élet hosszúságában az élet „rövid voltát érteni” — hogy megint Szenci Molnár Albertünk ihletszerű parafrázisával szóljunk — s az élet értelmét és értékét nem évi számában keresni, hanem a végeredményében: a teljesen Isten felé fordult, Istennek engedelmesen átadott bölcs szívben. Ó, milyen kegyelemajándék az ilyen hosszú élet nemcsak annak magának, aki kapja, hanem mindazoknak, akikre egy ilyen bölcs szív rájuk sugározhatik, hogy megáldja őket és megmutassa önekik is az élet hosszúsága és rövidsége tilkának megoldása felé vezető egyetlen igaz utat: a szoros kaput és a keskeny ösvényt, amely — kevesektől járta — az életre viszen! Milyen gazdaggá és boldoggá tud tenni egy ilyen bölcs szív egy kis családot — és milyen kicsorduló bősége Isten ajándékozó kegyelmének, hogyha egy ilyen bölcs szív egy nagy családot, egy hatalmas lelki közösséget is gazdaggá és boldoggá tehet!

*

Zsinatunk és Konventünk világi elnöke ma, május 14-én tölti be életének nyolcvanadik esztendejét. Imádkozzunk érte ugyane zsoltár utolsó versével: „Legyen a Te jó kedved mindvégig rajta, Urunk Istenünk, és az ő kezeinek munkáját tedd állandóvá neki és nekünk.” Amen.

R. I.

A mennybemenetel ünnepe

Áldott Megváltónk dicsőséges mennybemenetelének emlékűnepe „áldozócsütörtök” néven került be a magyar nyelvhasználatba s gyökeresedett meg ott szinte kitéphetetlenül. Pedig tudjuk, hogy amint a „húsvét” szó nem fejezi ki a feltámadás csodáját, az „áldozócsütörtök” elnevezés sem felel meg a jelzett ünnep tartalmának. Nem is találunk a magyar nyelvű keresztyén egyházakon kívül egyetlen más egyházat sem, ahol „áldozócsütörtök” szolgálna a mennybemenetel ünnepének jelölésére. Latinul ascensio Domini, németül Himmelfahrtfest, hollandul hemelvaarsdag, angolul ascension-day, franciául ascension a neve, valamennyi elnevezés pontosan kifejezvé az ünnep tárgyát: Krisztus *felmenetelét* a mennybe.

Történeti előzménye a téves magyar elnevezésnek az, hogy ezen az ünnepnapon, amelyet az egyház a húsvétvasárnaptól számított 40. napon rögzített meg s így az csütörtöki napra esett, sokan vettek úrvacsorát; sokan „áldoztak”. Így lett áldozócsütörtök az ünnep neve.

A mennybemenetel ünnepét már a IV. századtól kezdve megünnepelték a keresztyének, és pedig nagy pompával, fényes körmenetekkel. Mint bibliai alapokra visszavezethető ünnepet, meghagyta az ünnepek sorában a reformáció is, s őseink nyomdokait követve, megünnepeljük azt mi is, magyar reformátusok. Isten különös kegyelméből most is közeledünk e drága ünnepnaphoz, amely a megváltó atyai szeretetüzenetét hozza szívünk számára. Hozza most is a nyomorúságok és félelmek közt gyötrődő embernek a drága örömhírt: Krisztus, a hü és hatalmas Pásztor, nem halott király, él és uralkodik az Atya jobbán, kezében minden hatalom mennyen és földön! Hozza a csüggedőknek, a reményüket vesztetteknek a biztatást: Krisztus megnyitotta az utat az Atyához, „új és élő utat” „a szentélybe való bemenetelre... az ő teste által” (Zsid. 10: 19–20), s helyet készített az övének. Kiáltja felénk most is a nagy intelmet: vigyázz és imádkozz, mert Krisztus visszajön, hogy megítélje e világot, s benne téged is! Úgy élj hát, hogy minden pillanatban magadon érezd az Ő tekintetét!

Kínálja felénk a mennybemenetel ünnepe most is ajándékait, mint már annyiszor eddig is. Ő, el ne menjünk mellette süket füllel, vak szemmel, üres kezekkel, mint már eddig annyiszor... Hiszen talán soha annyira nem szűkölködtünk Isten ünnepi ajándékai, az öröm, az erő, a vigasztalódás, a megbékélés nélkül, mint éppen ma. Hogy ezeket megnyerhessük, óvakodnunk kell attól, hogy csak egy csodás történeti eseményt, egy igazság jelképes kifejezését lássuk Krisztus mennybemenetelében, amelyre időnként emlékezünk, mert különben ez ünnep még oly ragyogó fényességében is csak sötét, hideg és nyomorult marad az életünk, félelmeinktől gyötört, bünei széles útján továbbrohanó, értelmetlen élet... Ha a mennybemenetel mostani emlékűnnepén is csak a száánk beszél a megdicsőült Krisztus hűségéről, szerelméről, hatalmáról, alázatáról, visszajöveteléről, ha csak a szemünk felejtkezik bele az Olajfák hegye felett álmódzó fényes felhők

szemlélésébe. Az pedig, Akit e felhők eltakartak a tanítványok tekintete elől, továbbra is száműzött idegen marad a szívunktól, nem lesz ünnep számunkra a mennybemenetel szent ünnepe. Szegény, nyomorult, sötét, vigasztalan marad az életünk továbbra is.

A mennybemenetel ünnepe csak azoké, akiknek lelkében élő hatalom a megdicsőült Krisztus; akik úgy szolgálnak, úgy szeretnek, úgy engedelmeskednek, mint Ő tette, s olyan alázatosak és könyörületesek, mint amilyen Ő volt.

A római kath. egyházban a mennybemenetel ünnepi istentiszteletén eloltják a húsvéti gyertyákat, amelyeket 40 napon át a miséknél égettek, annak kiabrázolására, hogy Krisztus, az élet Világossága, eltávozott a földről. Beszédes szimbólum. Sötétség borul a szívedre és a világra, ha eltávozik belőle a Krisztus. Ha elűzöd belőle Őt, ha kioltod benne az élet Világosságát.

Krisztus felment a mennybe, de nem azért, hogy sötétségben hagyja a világot a sötétség hatalmaságainak könnyű prédájául, hanem azért, hogy mindeneket betöltsön. A te szívedet is.

(Debrecen.)

D. Dr. Farkas Ignác.

Konfirmáció, úrvacsora, öntudatos egyháztagság

Az iskolai év idej korai befejezése egyházi életünkben is problémákat vetett fel. Élesen rávilágított arra a szerencsétlen egybefonódottságra, melyben az *egyházi* nevelés szinte függvénye a *nem-egyházi* nevelésnek. Ebből a szempontból többnyire közömbös, hogy ez a nem-egyházi nevelés felekezeti vagy állami iskolákban történik-e.

Így vetődött fel egyszerre a vasárnapi iskolai munka, az ifjúsági istentisztelet továbbfolytatásának kérdése. Az utóbbi a könnyebben megoldható, hiszen a leventeintézmény kötelezi a leventéket a templombajáráásra. De ez is csak tételmet igazolja: nem a keresztyén család fegyelmező ereje hozza Krisztushoz a gyermekeket, hanem egy nem-egyházi intézmény kívánja meg a vallásos hitben való előhaladást is. Amennyi áldott lehetőséget ez a helyzet nyújt, annyi veszedelmet is hordoz. A seminarium Ecclesiae maholnap csak kölcsön kapja a palántákat — hosszabb-rövidebb időre — más veteményes kertekből.

A konfirmációnál, melyről „aktuális” cikket írni feladatom, az első pillantásra nincs hasonló nehézség. Hiszen a konfirmációhoz nyolc esztendő vallásoktatása vezeti a gyermekeket; ha komoly előkészítő munkát végeztünk, másfél hónap kiesése csak fájdalmas, de nem tragikus veszteség. A másfél vagy az év kezdetén kiesett két hónapot is számításba véve: három és fél hónapi oktatás elvesztését pótolhatja a tanonc-hitoktatás, a levente vallásos nevelés, a konfirmált ifjak szövetsége, vagy valamely más keretben történő vallásos nevelés, s elvezetheti az ifjakat a sokak által javasolt konfirmációi foga-

dalom megújításhoz. De az ilyen továbbépítés szüksége fennáll függetlenül az iskolai év korábbi vagy későbbi befejezésétől. Az idejé esztendő csak arra világított rá, hogy még az egyházi élet legkomolyabb alkalmára előkészítő és magába az egyházi életbe bevezető nevelőmunkánkat sem tudjuk folytatni a nem-egyházi keretek által adott lehetőségek nélkül. Ennyiben valóban „aktuális“ most a konfirmáció egész kérdés-komplexuma: a bajok gyökerei ebbe a most különösen tisztán látható összefonódottságba nyúlnak bele.

A konfirmációban ma különböző elemek vegyülnek. Imre Lajos Katechetikájában (419. l.) a következőket veti fel: 1. „Tanúságtétel arról, hogy a gyermek az egyház hitét ismeri, mint rendszert.“ Ez a kálvini felfogású konfirmáció. De ezt Kálvin azoktól a gyermekektől kívánta meg, akiket „az úrasztalához kívánunk vezetni“. S a konfirmáció valóban elsősorban úrvacsora-vételre felhatalmazás mai rendszerünkben is. De ha az, akkor nem látszik szükségesnek, hogy 14 éves korig várjunk vele. Vagy a 12 éves gyermeknek (hogy biblikus kor meghatározásnál maradjunk) nem lehet még bűnbánata? Nem tudja még hittal elfogadni azokat a kegyelmi ajándékokat, amiket Isten különösképpen nyújt az úrvacsorában? Kétségtelen, hogy az egyház egész hitrendszerét még nem ismerheti. De ami hiány itt mutatkozhat, azt még kétévi kötelező vallásos nevelés és azután az előbb említett továbbépítő alkalmak (nem is szólva egy egészen élet templombajjárásáról, imádságáról, Biblia olvasásáról) pótolhatják. Kálvin a konfirmációt 10 éves korra tette.

Imre Lajos további pontjai ezek: „2. Ezt a hitet személyesen a magáénak vallja és azt az Ige és a sákramentom által táplálni akarja; 3. ezt a hitet az egyház és gyülekezet közösségében vallja és ápolja; 4. erről a gyülekezet színe előtt fogadást tesz s ebben a gyülekezet őt megerősíti.“

Ezekben a központi gondolat a személyes hitvallás. Valóban enélkül komoly konfirmáció nem lehetséges. Kérdezzük akkor meg: micsoda képet mutat a konfirmáció mai *gyakorlata*? Konfirmált gyermekeinknek hány százalékát látjuk az úrasztalánál? Személyesen vallják-e hitüket? Önkéntesnek mondható-e ígérlet- és fogadás-tételük? Vagy talán korai a 14 év, hogy valaki öntudatosan vallja hitét „az egyház és gyülekezet közösségében“? Talán XVI. és XVII. század hívő családi körében felnövekvő gyermek lehetett „hitben nagykorú“ akár 12 éves korában is, de ma, a szekularizált család, társadalom, sőt iskola milyen hatásokat gyakorol gyermekeinkre?... Valljuk meg őszintén: azért konfirmálunk 14 éves korban, mert a kötelező iskolázás eddig a korig tart. Az iskolai vallásos nevelést zárjuk le a konfirmációval, nem sokat törődve az egyháztagság önkéntes vállalásával.

Bizonytalannak ennek a visszás helyzetnek a felismerése indított többeket arra, hogy egyfajta pótkonfirmációval, fogadalom-megújítással próbálják kiköszörölni azokat a csorbákat, melyek a konfirmáció önkéntes és személyes hitvallás-jellegén mutatkoznak. Tiszteletreméltó próbálkozások, s a mai helyzetben talán a legtöbb, amit tehetünk. De nem egyszerűbb lenne az ilyen fogadalom-megújítás korában (18—20 év) kérni ki a *fogadalmat*? Úrvacsoravételre

felhatalmazhatnánk a gyermeket akár 10, akár 12 éves korában, de az önálló és öntudatos egyháztagságot vállaló hitvallás- és fogadástételt olyan korra kellene tennünk, mikor nem áll a gyermek mögött az iskola vagy valamely más intézmény kényszerítő ereje.

Ilyen fogadalom-megújítást ír elő lényegileg az E. T. I. tc. 29. § 4. pontja is, mikor a 24 éves adófizetőnek csak akkor ad választójogot, ha ünnepélyesen kijelenti, „hogy a református keresztyén hitet vallja és magát az egyházi fegyelemnek aláveti“ és önként kéri a választók névjegyzékébe való felvételét. Mivel azonban nem tudom, hogy egyházi törvényünk ezen pontját valahol is végrehajtsák-e, s mivel az esetleges végrehajtás is egy blanketta kitöltésével könnyen merő formalizmussá válhat, nem hiszem, hogy a konfirmáció kérdéseit így megoldhatnánk.

A mai egyháztagság önkéntességét tehát nem a konfirmáció (a személyes hitvallás), hanem az egyházi adó többé-kevésbé önkéntes befizetése jelenti. Így pedig jogot biztosítunk az egyházban azoknak is, akik az egyház hitével és életével semmi kapcsolatban nincsenek. Az eredményről sok lelkes-választás tesz szomorú bizonyosságot.

Összefoglalva az elmondottakat: a konfirmáció kérdés-komplexumának megoldását a konfirmáció két részre osztásában látom. 10—12 éves korban felhatalmazást adhatnánk az úrvacsoravételre; 18—20 éves korban, tehát az iskolaköteles koron túl s a levontkerettől függetlenül, személyes hitvallás- és fogadás-tétellel önálló egyháztagsággá nyilvánítanánk a konfirmándusokat.

A tapasztalat ez elgondolás gyakorlati megoldhatóságát bizonyítja. Gimnáziumi növendékeim között mindig sok VI. elemít végzett, konfirmált alsó osztályos van: a legtöbb áhítattal, s leghűségesebben úrvacsorával élők közülük kerülnek ki. Viszont a felnőtt konfirmációk komolyabbak és döntőbb jelentőségűek, mint a némileg iskolás izü gyermek-konfirmáció.

Befejezésül legyen szabad megemlítenem egy látszólag ide nem tartozó, de mégis a konfirmációval a legszorosabban kapcsolódó kérdést: a sákramentomokét. A konfirmáció semilyen reformja nem lesz eredményes, ha a sákramentomokat nem vesszük sokkal komolyabban. A keresztségre vonatkozóan csak megemlítem (mivel gyakorlati s megoldható kérdéseket tárgyalok), hogy az I. Kor. 7: 14 csak a *hívő* szülő gyermekét nevezi szentnek. Azt ellenben, mint tárgyunkhoz szorosán kapcsolódó kérdést kell előhoznom, hogy — ha a szülők hitét nem is tudjuk megvizsgálni — a szülők és keresztszülők fogadás-tételére és e fogadás átértett, felelősségteljes megtételére sokkal nagyobb súlyt kell fektetnünk. — Az úrvacsoráról pedig annyit: a konfirmáció részben *úrvacsorához vezetés*. Amennyire meg tudjuk értetni a konfirmálóval (és az őt közösségébe fogadó gyülekezettel) az úrvacsora jelentőségét, annyira tudjuk megértetni a konfirmációét is.*

Dr. Böszörményi Ede.

* Mivel nincs kezeim között, csak így lapalji jegyzetben hivatkozom Dr. Victor Jánosnak a konfirmáció kérdéseiről írott, pár éve megjelent tanulmányára. Ebben ő — úgy emlékszem — hasonló kérdésekkel foglalkozik, s talán javaslata sem eltérő az enyémtől.

I R O D A L O M

Megkezdődött a Zsebbiblia nyomása. A Magyar Biblia-társulat értesítője közli: Örömmel értesítjük Társulatunk tagjait és a Biblia barátait, hogy a zsebbibliánk nyomásához szükséges finom vékony bibliapapír Németországból megérkezett. A nyomás már meg is indult. A finom papíron szép tisztán érvényesül a nyomás. Igazgatóságunk azt is elhatározta, hogy azoknak, akik példányonként 6 pengő beküldésével előjegyezték a zsebbibliát, első kiadásából származott példányokat kapjanak.

Orth Győző: Konfirmációi Emlékkönyvének III. kiadása megjelent. Az előző kiadásról Dr. Czeglédy Sándor debreceni theol. professzor adott szakbírálatot; az új kiadás ennek tekintetbevételével készült. A III. kiadás 5500 példányban készült, melyből eddig 200 gyülekezet 5000 példányt előjegyzett. A tartalmas, csinos kiállítású Emlékkönyvet szeretettel ajánljuk. Egy példány ára 1 P 60 fill. Rendelhető a nagyváradai Bagossy-féle Bihari Nyomdából.

A Református Jövőben október hó óta kéthetenként figyelemreméltó cikkek jelentek meg énekeskönyvünk problémájával kapcsolatban, Csomasz Tóth Kálmán csurgói lelkipásztor tollából. Az április 12-i számban egy nagyon szép, az 1778-i debreceni énekeskönyvből való éneket is közölt kottával „Jézus, óh mi Idvezítőnk“.

HÍREK AZ EGYHÁZMEGYÉKBŐL

DEBRECENI EGYHÁZMEGYE.

A debreceni egyházmegye Debrecenben, az egyház tanácstermében folyó évi május hó 9-én délelőtt rendkívüli közgyűlést tartott, melyen Dr. Szász Imre esperes imája után Dr. Szentpéteri Kun Béla egyházmegyei gondnok tartott megnyitó beszédet. (Ezt Lapunk legközelebbi, pünkösd ünnepi számában, teljes terjedelmében fogjuk közölni.) Bejelentett, hogy Dr. Marjay Barna és Molnár Ferenc tanácsbírák tisztükről leköszöntek; mindkét helyre a szavazás szeptember 1. határidővel elrendeltetett. Sulyok Sándor táb. lelkész, vitéz Szilágyi József egyetemi, Dr. Ötvös János kollégiumi könyvtári tisztviselők, továbbá Bárdi Ferenc egyetemi hallgató és Betfia László tanár lelkész-képesítésének megtartása iránti kérelmét pártolólággal terjeszti fel az egyházmegyei gyűlés az egyházkerülethez. Elfogadott a következő határozati javaslat: „Az egyházmegyei közgyűlés azt a felhatalmazást, amelyet a Zsinat, 1944 május 4-én, az egyházi és önkormányzati testületei ügyeit szabály szerint intéző gyűlések hatáskörének kivételes átruházásáról szóló határozatában az egyházmegyei tanácsoknak és elnökségeknek megadott: saját elnökségének a maga részéről is megadja annak hangsúlyozásával, hogy az elnökség szükség esetén a tanácsnak nemcsak kivételes, hanem szabályszerű hatáskörébe tartozó ügyekben is eljárhat és hogy a parancsoló szükség beálltát, valamint az akadály elháríthatatlanságát az elnökség két tagjának egyetértő véleménye állapítja meg.“ — Kisebb kurrens ügyek letárgyalása után, az egyházmegye bírósága ülésezett. Egy delegált bírósági és egy kisebb illetményügy elintézése után egyhangú határozattal helyben hagyta a bíróság az elnökségnek Dr. H. Kiss Géza debreceni lelkész felfüggesztésére vonatkozó határozatát.

H A L O T T A I N K

Szell Júlia, a szatmári református tanítónőképző-intézet tanára és az ottani leányinternátus igazgató-nője Szegeden, ahol gyógyulást keresett súlyos betegségére, jobblétre szenderült. Előbb a nyíregyházi leánykálvineum tanárnője volt. Mikor a felszabadulás után a szatmári leánynevelőintézet kapui újra kitarultak: örömmel fogadta el az ide szóló meghívást, hogy ugyanakkor nyugalomba vonuló s Avasújfaluból Szatmárra költöző édesatyjának, a

nagynevű Szell György esperesnek a közelségében lehessen. A korán elköltözött, nagyrahitott tanárnó méltó jellemzésére közöljük D. Dr. Révész Imre püspökünknek a szatmári leánynevelőintézet igazgatótanácsához intézett kondoleáló leveléből az alábbi sorokat: „Megrendült lélekkel vettem a hírt Szell Júlia tanárnó Szegeden történt elhunytáról. Súlyt helyezek rá, hogy az igen tisztelt Igazgatóság előtt kifejezzem, mennyire nagy veszteségnek és csapásnak tartom szatmárnémeti iskolánkra s egész egyházkerületi és országos tanügyünkre nézve annak a Szell Juliának közülünk való eltávozását, aki évtizedeken át példaadó módon munkálkodott Nyíregyházán és Szatmárnémetiben a leendő magyar hitvesek és anyák lelkének az Ige szerint való formálásában. Emlékezetét áldva-áldjuk, szolgálatát nem felejtjük el, példáját odatartjuk a jövő tanárnemzedék elé.“

Özv. Dr. Misley Sándorné Puchlin Róza, a Magyar Keresztyén Leányegyesületek Nemzeti Szövetségének és a Lórántffy Zsuzsanna Egyesületnek alapító tagja s egész életén át hű munkása, 81 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. „Úgy ismertük őt, mint akinek szívbeli vidámsága és fáradhatatlan munkabírása Krisztusban újult meg naponta az Ő dicsőségére. Élete, mely szolgálatban és bizonyágtételben előttünk szünet nélkül világitott, mutatja az utat továbbra is számunkra Isten országa felé...“ E szavakkal tesz felőle bizonyosságot a gyászjelentést kibocsátó két leánycsoport. Mi pedig kegyeletes érzéssel írjuk neve mellé az Írás szavait: „Boldogok a halottak, kik az Úrban halnak meg, mert megnyugosznak az ő fáradságuktól és az ő cselekedeteik követik őket“ (Jel. 14:13).

Özv. berecei Bakó Károlyné Ecsedy Emília, gyula-házi lelkipásztor özvegye, Istentől megáldott élete 84., özvegye 15. évében f. é. május hó 3-án minden szenvedés nélkül csendesén elhunyt. Szamosújlakon temették el május 5-én. Három gyermeke, testvérei, tíz unokája és egy kis dedunokája gyászolja a szép magas kort ért magyar nagyszonyt. Emléke legyen áldott. A B. F. R. A.

Özv. Csíky Istvánné, volt marosvécsi református lelkipásztor özvegye, istenfélő és fáradhatatlanul munkás élete 60. évében f. é. május hó 5-én csendesén elhunyt. Mátészalkán temették el május 7-én nagy részvét mellett. Jól emlékezhetünk reá, hogy férje mint táborig lelkész sokáig szolgált Debrecenben az első világháborúban; majd mint marosvécsi lelkipásztor tragikus körülmények között elhunyt. Özvegy Csíky Istvánné hősiesség lélekkel nevelte fel négy fiát, kik most kegyelettel kísérték el utolsó útjára unokáival s az egész mátészalkai gyülekezettel együtt. Az Úr hű szolgálóleányának emlékét őrizzük kegyelettel. A B. F. R. A.

K R Ó N I K A

Lelkészválasztás Debrecenben.

A debreceni ispotályi lelkipásztori állás, mint tudjuk, nyugdíjazás folytán megüresedett. A gyülekezet részéről azonnal megnyilvánult az az elhatározás, hogy meghívás útján töltik be a lelkészi állást. Ezt az egyházzrészi tanács a presbitériumnak be is

jelentette. A presbitérium f. é. április 29-én tartott e tárgyban gyűlést, melyen az elnöklő Uray Sándor lelkipásztor a következő deklarációt olvasta fel:

Amint a presbitérium elnökségének tudomására jutott, az egyházközség tagjai között széles körben nyilvánult meg az a kívánság, hogy a debreceni lelkipásztori állások egyikére, a legelső üresedés alkalmával egyházmegyénk esperese, Dr. Szász Imre úr hívassék meg. Az elnökség ez óhaját az esperes úrnak mind egyházmegyei tisztségére, mind még inkább lelkipásztori és egyéni kiválóságára tekintettel, nagyon méltányolván, kérdést intézett Dr. Szász Imre esperes úrhoz, aki a leghatározottabban kijelentette, hogy éppen egyházmegyei nagyjelentőségű tisztségére figyelemmel is, ragaszkodik mostani lelkipásztori állásához és bármennyire megtisztelve érezné magát a debreceni egyház bizalmának felé irányulásával, debreceni lelkipásztori állást el nem fogadhatna, mert sem esperesi feladatainak elhanyagolását, sem a lelkipásztori kötelességek teljesítését lelkiismerete nem engedi, azt pedig mindkét feladatkör alapos ismeretében nagyon jól tudja, hogy az esperesi tisztelet a debreceni lelkipásztorssággal együtt az önmaga által felállított és az egyházi törvényektől is megkivánt mértékkel egy ember nem láthatja el.

Eszerint a Dr. Szász Imre úr meghívásáról nem lehet szó.

Ezek után a presbitérium egyhangúlag elhatározta Dr. Farkas Pál püspöki másodlelkész meghívását az ispotályi lelkészre. Ezt az esperes tudomásul véve, f. é. május hó 10-én délelőttre tűzte ki az ispotályi templomban a gyülekezet meghallgatását. Elnökök voltak: Nagy Lajos sárándi lelkipásztor és Dr. Tunyogi Szűcs Géza egyházmegyei tanácsbírák. A gyülekezet teljesen megtöltötte az ősi Ispotály-templomot. A feltett kérdésre nagy lelkesedéssel és egyhangúlag azt válaszolták, hogy magukévá teszik Dr. Farkas Pál meghívását. Ezek alapján az ispotályi lelkészválasztás befejezettnek tekinthető. Fellebbezésről emberi számítás szerint szó nem lehet.

Dr. Farkas Pál személyében az ispotályi egyházzsér kitűnő lelkivezetőt nyer. Alapos felkészültsége, kiváló tudása, szervező ereje, szép családi élete mindmegannyi kezesség afelől, hogy új és emelkedő korszak következik az ősi ispotályi gyülekezet életében.

A Református Országos Zsinat rendkívüli intézkedései.

A református egyház törvényhozó Országos Zsinata május 4-én tartott ülésén Sz. Kun Béla professor fontos határozati javaslatot referált „az egyház és önkormányzati testületei ügyeit szabály szerint intéző gyűlések hatáskörének kivételes átruházásáról.” A háború változó eseményei során előállhat olyan helyzet, amikor akadályokba ütközik a gyűlések tartása. Elnökségét felhatalmazta tehát a zsinat, hogy abban az esetben, ha a zsinati tanács nem ülhetne össze határozatképes számmal, a zsinati tanács összegyűjthető tagjaival való megbeszélés után, sőt sürgős esetben anélkül is, rendelkezessék minden olyan kérdésben, amely a magyarországi református egyház és országos intézményei (közalap, nyugdíjintézet) működésének és rendeltetése betöltésének biztosítása végett eldöntendő. A zsinat mindjárt meg is alakította a Zsinati Tanácsot, melynek hatásköre most lényegesen megnövekedett. A zsinati tanács tagjai lettek: Enyedy Andor, Győry Elemér, Ravasz László, Révész Imre, Vásárhelyi János püspökök, Balogh Jenő, Farkasfalvi Farkas Géza, gróf Teleki Artúr, gróf Teleki József, báró Vay László egyházkerületi főgondnokok és Benedek Zsolt zsinati háznagy. Választott rendes tagok: lelkészi részről: Kovács J. István és Tavasz Sándor egyházkerületi főjegyzők, és Magda Sándor püspök, Czeglédi Pál, Harsányi Pál, Hetessy Kálmán, Lőke Károly, Porzolt István esperesek, Imre Lajos teológiai tanár és Papp Ferenc egyházkerületi középiskolai felügyelő, világi részről gróf Bánffy Miklós, gróf Bethlen György, gróf Bethlen Pál, Lázár Andor volt miniszter, Csajághy Károly törvényszéki elnök, Jókay-Ihász Miklós és Tornallyay Zoltán földbirtokosok, Kiss Gyula igazgatótanító, Szentpéteri Kun Béla egyetemi tanár és Thury Kálmán ny. ítélőtáblai elnök.

Kegyveletes megemlékezések hangzóttak el a debreceni Kollégiumról az elmúlt héten, május hó 2-án, amikor

Debrecen sz. kir. város főispáni székébe beiktatták Dr. vitéz Bessenyei Lajos nyug. kir. főigazgatót, Dr. Kölcsey Sándor polgármestert, a beiktató városi közgyűlésen, az új főispán üdvözlése során, a többek között ezeket mondotta: *Gyűléstermünk egyik ékessége: gróf Teleki Pálnak, a nagy államfőnek arcképe, aki életét szentelte hazájának és aki puritán tanár ember és cserkész volt. Főispán úr is vitézül küzdve a harcmezőn, súlyos sebbel vérzett a hazáért, Főispán úr is cserkész és tanár ember, akinek egyszerű puritánsággal élt élete itt folyt előttünk. Ősi Kollégiumunknak, évszázadok tradícióját sugárzó intézményünknek volt eminens növendéke, majd kiváló tanára és igazgatója. Lelkébe kitörölhetetlenül vésődött be az ősi Kollégium jelmondata: „Orando et laborando”, ami nekünk azt jelenti, hogy Istenben bízó megingathatatlan hit és munkás kötelességteljesítés lesz itt is a vezérlője. Az új főispán, az üdvözlő szavakra adott válaszában ezeket mondotta: *Programmot adnom, úgy érzem, szükségtelen. E pontnál néhány személyemet illető megjegyzést nem kerülhetek el. Kisebbségi megszakításokkal több mint 50 év óta Debrecenben élek és gyermekkoromban, ifjúságomban 12 éven át — négy elemi és 8 gimnáziumi osztályt — az ősi Kollégiumban tanultam. E két adat: itteni tanulásom és hosszú e városbeli lakozásom már magukban véve programmot adnak rólam, mert tartalmazzák azokat az előzményeket, amelyekből a következő szellemiségem is levonható. A legmagyarabb város és a világhíres Alma Mater kebelén nevelkedtem, bennük dolgoztam s ezek szellemisége formálta lelkemet, uralkodó érzéssé fejlesztette bennem a magyar fajtám iránt táplált örökös ragaszkodásomat, hűségemet — sőt mondhatom — szerelmemet. Másik életemem, amit a Kollégium kinevelt bennem, az igazság tisztelete, keresése. — „Fiat iustitia, percat mundus”. Mint tudjuk, az új főispán, évtizedeken át volt debreceni Kollégiumunk főgimnáziumának tanára, majd igazgatója és az Országos Református Tanáregyesület elnöke.**

Dr. Soltész Elemér protestáns tábortanári püspökről, Lapunk ma két heti számában vezetékhelyen emlékeztünk meg abból az alkalomból, hogy most töltötte be életének 70. esztendejét. Róla a következő életrajzi adatok jutottak azóta kezeink közé: A tiszántúli egyházkerület 1915-ben aljegyzővé, 1917-ben zsinati póttaggá, 1928-ban zsinati rendes taggá választotta. A királyhágómelléki egyházkerületnek 1921-ben főjegyzője lett. 1923-ban a Kormányzó úr protestáns tábortanári püspökké nevezte ki. 1929-ben a debreceni Tisza István Tudományegyetem a hittudományok tiszteletbeli doktorává avatta. Üres óráiban nagy szeretettel és hozzáértéssel foglalkozik a régi pénzekkel. Protestáns vonatkozású érmekből híres gyűjteménye van. Az ő kezdeményezésére örököltette meg református egyházunk Kálvin főműve kiadásának négyszázadik évfordulóját, Berán Lajos éremművész kiváló alkotásával.

Tanítónő képesítő vizsgálatok a nyíregyházi Leánykálviumban. Negyvenhárom növendék jelentkezett a nagy vizsgára, melynek súlyát még az is fokozta, hogy az idei iskolai év csak öt hónapból állott. A vizsgák május hó 1—7. napjain tartottak meg viszonylagosan elég jó eredménnyel. Kitűnően képesítették: Bodnár Paula, Frenczel Katalin és Kulcsár Erzsébet. Jelesen vizsgáltak: Gáspár Klára, Hadar Ida, Jónás Ella, Kántor Ilona, Kovács Ilona, Lengyel Margit, Medgyesi Natália és Zathureczky Márta. Ezenkívül 15-en kaptak jó oklevelet; egyszerűen képesített 16 növendék. Javítóvizsgálatra mindössze egy növendék utasított két tantárgyból.

Varga Imre rimaszombati lelkipásztorrestvérünk április 3-án egy budapesti ötemeletes ház pincéjében 150 ismeretlen magyar emberrel együtt élte át a nagyméretű bombatámadást. Gyülekezeti lapjukban, az Olajág-ban így ír a szörnyű éjszakáról: „150 ember volt ott együtt, akiknek a legnagyobb része egy házban lakott. A csendes beszélgetésekből kiderült, hogy a szomszédok is alig ismerték egymást. Szegény és gazdag emberek tarka gyülekezete ült vagy állott egymás mellett. Amikor a közelben is lecsapódtak az első bombák és a légvédelmi ágyúk is megkezdtek elhárító munkájukat, mindenki elcsendesedett. A halál közelségébe egyszerre elerőtlenedett az emberi szó, a gyermekek szorosan odahúzódtak szüleik mellé, férfiak és asszonyok búcsúpillantással néztek szomorúan és mélyen egymás szemébe, egy fiatal leány könnyes szemmel imádkozott... Emberek voltunk akkor, mélyszégyen és szomorúan emberek. Mindenki tartott valami kis csomagot a kezében, egy pokróc, aktatáska, hátizsák és ezekben az, amit mint a legértékesebbet menteni kívántak a felriasztott lakók békés otthonukból. Soha olyan megrázó tanítást nem hallottam még a halál mélységéről, mint akkor ott. Kis csend után újabb hullám,

újabb bombasorozat és a szívet szorongató csendben úgy lünt fel, mintha mindenki testvére lenne a másoknak. A szemekben ugyanaz a félelem és reménység váltakozott, mindenki készülődött a halálra, mindenki megérezte az első írott magyar prédikációt, a halotti beszéd tanítását: Látjátok feleim, mik vagyunk, bizony por és hamu vagyunk. Ismeretlen és elrejtett vonások jelentek meg az arcokon. Ezeket a vonásokat elmosta a külső élet harca, a társadalmi elválasztó falak, az emberi ostobaság, a hiúság, gőg, a nagyravágás. Ezek most mind hirtelen eltűntek az arcokról és elfoglalta helyüket a sorsközösség emberi érzése. Az emberek felismerték, hogy együtt fognak megmaradni vagy elpusztulni, ahogyan Isten akarja. A társasélet hazugságai semmivé váltak és ember lett mindenki, riadt, imádkozó magyar ember."

Az új énekeskönyv anyaga érdekében nagyjártékú gyűjtőmunkát végez Csomasz Tóth Kálmán csurgói lelkipásztor az Egyetemes Konvent megbízásából. Célja ennek a munkának a régi magyar református kegyes énekek és dicsérettek összegyűjtése, rendszerezése s ebből az értékes anyagból annakidején az új énekeskönyv részére a legmegfelelőbbek kiválogatása és felhasználása. Eddig körülbelül 1200 darabból áll az összeírt régi és új szöveganyag, amely a további gyűjtés folyamán még gyarapodni fog. Az eddig kiírt régi dallamok és variánsok száma pedig több, mint 200, a XVIII. század vége előtti időkből, de ez is bővülni fog még régi magyar és jelentékeny számú újabb magyar, meg idegen eredetű dallammal. Nem kell bővebben részletezni, hogy mekkora jelentősége van ennek a gyűjtőmunkának. Kívánatos volna ennek a gyűjtőmunkának eredményét teljes egészében mielőbb nyilvánosságra hozni, kiadni. A Nyíregyházán Vikár Sándor szerkesztésében megjelenő Zenekönyv a kutatómunka érdekében két gyűjtői formulát is közöl. Felhívjuk reá olvasóink figyelmét.

HIVATALOS ÉRTESETÉS

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.
1573—1944. szám. TÁRGY: *Tanárok és tanítók szolgálati állomáshelyén maradása.*

KÖRLEVÉL

a közép- és középfokú iskolák igazgatói és iskolaszéki elnök urakhoz.

A tanárok és tanítók szolgálati állomáshelyén maradása tárgyában fenti szám alatt a Debreceni Protestáns Lap folyó évi 16. és 18. számában közzétett körleveleim kiegészítéseképpen közlöm az érdekeltekkel, hogy a betegszabadság nem jelent egyúttal eltávozási engedélyt is, ez utóbbit tehát a beadványban külön kérni kell.

Felhívom az eltávozási engedélyért folyamodó tanítókat arra, hogy kérvényeiket az iskolaszéki elnök és illetékes esperesük javaslatával terjesszék be hivatalomhoz, mert a javaslatok nélkül az eltávozási engedélyt nem fogom megadni.

Debrecen, 1944 május 10. **D. Dr. Révész Imre,**
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.
1745—1944. szám. TÁRGY: *Anyakönyvi kutatás.*

FELHÍVÁS

a nagytiszteletű lelkipásztor urakhoz.

Varga Gyuláné pusztaszabolcsi (Pályaudvar) lakos kérelmére elrendelem nevezett nagyszülei: Papp Mihály és Németi Sára születési és házassági anyakönyvi bejegyzésének felkutatását.

Valószínű, hogy születésük 1820 és 1860 között történt, házasságkötésük ennek megfelelően. Papp Mihály Gyoma környékén volt pályáőr, de mint vasúti alkalmazott körülbelül más vidékről került oda. Az okmányokra származás igazolása céljából van szükség.

A bejegyzés megtalálása esetén kérelmező értesítendő, aki a felmerült költségeket megtéríti.

Debrecen, 1944 május 5. **D. Dr. Révész Imre,**
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

1922—1944. szám. TÁRGY: *Iskolai leventék istentiszteleten és erkölcsi oktatási órákon való részvételük.*

KÖRLEVÉL

valamennyi hadtest, kerületi kiegészítő, járási és helyi leventelelkész úrhoz.

Az Ifjúság Honvédelmi Nevelésének és a Testnevelésnek Országos vezetője arról értesített, hogy az iskolai évek korábbi befejezése miatt elrendelte, hogy az iskolai leventék az iskolán kívüliekhez hasonló módon a kiképzési év végéig testületileg vegyenek részt úgy vasárnapi és ünnepi istentiszteleteken, valamint a foglalkozás keretében tartandó vallás-erkölcsi oktatásokon.

Felhívom a hadtest, kerületi kiegészítő, járási és helyi leventelelkész urakat, hogy ezt a rendelkezést vegyék tudomásul és azt megfelelő módon ellenőrizzék.

Debrecen, 1944 május hó 5-én.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

1930—1944. szám. TÁRGY: *Sportköröket vezető tanárok díjazása.*

KÖRLEVÉL

közép- és középfokú iskoláink tekintetes igazgatóságaihoz.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 200,032/1944. XII. sz. a. a tankerületi kir. főigazgató urakhoz a következő rendeletet intézte.

„Tudomásul és további eljárás végett értesítem Méltóságodat, hogy a tanintézetekben sportköröket vezető testnevelési tanárok részére a tanítási év korai befejezése ellenére a sportkörüi díjak folyó évi június hó végéig hiánytalanul kifizetendők.”

Felhívom közép- és középfokú iskoláink igazgatóságait és iskolafenntartóit, hogy a fenti miniszteri rendelethez alkalmazkodni szíveskedjenek.

Debrecen, 1944 május 6.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

1939—1944. szám. TÁRGY: *Hadbavonultak hozzátartozói támogatásának megszervezése.*

KÖRLEVÉL

mindazokhoz a nagytiszteletű esperes, lelkipásztor, kerületi kiegészítő, járási és helyi leventelelkész urakhoz, akiknek szolgálati helyük a m. kir. kolozsvári IX. honvéd hadtest parancsnokságának területére esik.

Arról értesültem, hogy a m. kir. kolozsvári IX. honvéd hadtest parancsnoksága által kezdeményezett és az alakulatok által megértett „Északerdélyi szórványmagyarok perselye” útján folyó gyűjtés már eddig is sok család gondját enyhítette. Most a mindnyájunkért életüket kockáztató honvédeink családtagjai különösen megérdemlik, hogy szívünk szeretetével és teljes áldozatkészségünkkel segítségükre siessünk.

Tisztelettel felkérem a fent megnevezett esperes, lelkipásztor, kerületi kiegészítő, járási és helyi leventelelkész, urakat, hogy ebbe a nemes munkába, szívük szeretetével, evangéliumi szolgálatuk szerint és a gondjaikra bízott gyülekezet áldozatkészségével elve vegyenek részt.

Debrecen, 1944 május hó 5-én.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

1960—1944. szám. TÁRGY: *Anyakönyvi kutatás.*

FELHÍVÁS

a nagytiszteletű lelkipásztor urakhoz.

Siposs Gyuláné debreceni (Szemkliniká) lakos kérelmére elrendelem az 1848. év körül Debrecenben vagy környékén született Sipos István és a szintén Debrecenben vagy környékén született felesége Erdei Juliánna születési anyakönyvi és nevezettek 1870. év körüli házassági anyakönyvi bejegyzésének felkutatását.

A keresettekre vonatkozólag csupán annyi adat áll rendelkezésre, hogy Sípos István édesapja fazekasmester volt, továbbá, hogy József nevű fia Debrecenben, 1871 október 30. napján született.

Az anyakönyvi bejegyzések megtalálása esetén kérelmező értesítendő, aki a kutatási és anyakönyvi kivonati díjakat meg fogja téríteni.

Debrecen, 1944 május 4.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.
1977—1944. szám. TÁRGY: *Anyakönyvi kutatás.*

FELHÍVÁS

a nagytiszteletű lelkipásztor urakhoz.

Markovits Imréné budapesti (VI. ker., M. kir. Operaház) lakos kérelmére elrendelem nevezett kérelmező nagyatyja: Fórián Sámuel születési anyakönyvi bejegyzésének felkutatását. Nevezett a házassági anyakönyvi bejegyzés szerint Debrecenben, 1816-ban született, a bejegyzés azonban Debrecenben nem található.

A kivonatra származás igazolása céljából van sürgősen szükség. A bejegyzés megtalálása esetén kérelmező értesítendő, aki a felmerülő költségeket készséggel meg fogja téríteni.

Debrecen, 1944 május 5.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.
1988—1944. szám. TÁRGY: *Pünkösdi legáció.*

KÖRLEVÉL

a kebelbeli lelkipásztori hivatalokhoz.

Értesítem a lelkipásztori hivatalokat, hogy a pünkösdi elekcio május hó 13-án lesz. Tekintettel azonban a mai rendkívüli időkre, előreláthatólag nem minden gyülekezet fog legátust kapni. A széniori hivatal május hó 15-én nyomtatvány útján értesíteni fogja mindazon gyülekezetek lelkipásztorát, ahova a pünkösdi szent ünnepekre a debreceni Kollégium legátust küld. Akik ilyen értesítést nem kapnak, legátusra nem számíthatnak.

Debrecen, 1944 május 8.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.
2005—1944. szám. TÁRGY: *A lelkészképzésű, nem lelkészi pályán működő egyének katonai kedvezménye.*

KÖRLEVÉL

Felhívom azokat a lelkipásztor testvéreimet, akik mellett úgynevezett „bejegyzett” segédlelkész van nyilvántartva, hogy ezekkel közöljék az Egyetemes Konvent 1944. évi május hó 4. napján hozott következő határozatát:

Kivonat

a magyarországi református egyház egyetemes konventje Budapesten, 1944. évi május hó 4. napján tartott ülésének jegyzőkönyvéből.
Ideiglenesen szám nélkül.

A dunamelléki egyházkerület tanácsa felterjeszti 1944. évi március hó 24-én 32. sz. a. kelt határozatát, melyben a nem lelkészi pályán működő lelkészképzésű egyének katonai kedvezménye tekintetében tett rendelkezését országosan egységes szabályozás kérésével bemutatja. Ezzel kapcsolatban tárgyalatott a protestáns tábori püspökségnek ugyane tárgyban kelt 1256/1943. számú megkeresése.

„Egyetemes Konventünk megállapítja, hogy az 1939. évi II. törvénycikk a rendes tényleges katonai szolgálat és a honvédelmi munkakötelezettség teljesítése alól nem azokat mentesíti, akiknek lelkészi képesítése van, hanem azokat, akik lelkészi, illetőleg lelkészi képesítésű tanári szolgálatot teljesítenek. Egyetemes Konventünk nem rendelkezhetik a tekintetben, hogy a lelkészi képesítés fenntartása milyen esetekben volna megtagadható, mert az e tárgyban való határozathozatal az 1933. évi II. egyházi tc. 7. §-a értelmében az egyházkerületi közgyűlés hatáskörébe tartozik. Ellenben az 1933. évi 154. § I. tc. egyházi h) pontja alapján az Egyetemes Konvent hatáskörébe

tartozik annak a megállapítása, hogy a katonai tényleges szolgálat alól való mentességhez szükséges bizonyítványt olyan egyének részére, akik a lelkészi életpályáról lelépve, kereskedelmi foglalkozást folytatnak, vagy közhivatalban állandóan elhelyezkedtek, nem lehet kiadni akkor sem, ha egyébként a lelkészi képesítés hatályban tartatott.”

Debrecen, 1944 május 8.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.
2013—1944. szám. TÁRGY: *Légítámadások következtében előálló ablakkárok csökkentése.*

KÖRLEVÉL

a közép- és középfokú iskolák tekintetes igazgatóságaihoz és a nagytiszteletű iskolaszéki elnök urakhoz.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 89,801—1944. IX. szám alatt valamennyi tankerületi kir. főigazgatóhoz intézett rendeletének másolatát az alábbiakban közlöm:

„A légítámadások következtében előálló ablakkárok csökkentése végett felhívom Méltóságodat, hogy a vezetés alatt álló hivatalban, a kir. tanfelügyelői hivatalokban, valamint a tankerületébe tartozó és közvetlen rendelkezésem alatt álló iskolákban a hideg idő beálltáig a belső ablaktáblák leszerelését haladéktalanul rendelje el.

A leszerelt ablaktáblákat lehetőleg szilánkbiztos, száraz helyen, ennek hiányában a szobákban szekrények mögött, a falakhoz támasztva kell elhelyezni.”

Felhívom az igazgató és iskolaszéki elnök urakat, hogy a rendelkezésben foglaltaknak szintén eleget tenni szíveskedjenek.

Debrecen, 1944 május 8.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.
2037—1944. szám. TÁRGY: *Évkönyvek szerkesztése.*

KÖRLEVÉL

a közép- és középfokú iskolák igazgatóságaihoz.

Felhívom a közép- és középfokú iskoláink igazgatóságait, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 1944. április 6-án kelt, az iskolai évkönyvek szerkesztése tárgyában kiadott 112,125—1944. VIII. 2. sz. rendeletében foglaltakhoz alkalmazkodjanak. (Megjelent a Hivatalos Közlöny 1944. évi 8. számának Közlemények rovatában.)

Debrecen, 1944 május 9.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

2070—1944. szám. TÁRGY: *Magyar szellemi életnek zsidó szerzők írói műveitől való megóvása.*

KÖRLEVÉL

a közép- és középfokú iskola tekintetes igazgatóságaihoz és a nagytiszteletű iskolaszéki elnök urakhoz.

Az Egyetemes Konvent 2465—1944. sz. a. kelt körlevelével a magyar szellemi életnek a zsidó szerzők írói műveitől való megóvása tárgyában az 1944. évi április hó 29-én 10,800—1944. M. E. szám alatt kiadott rendelet pontos végrehajtására a közép- és középfokú iskolák figyelmét nyomatékosan felhívta. (A rendelet megjelent a Budapesti Közlöny 1944. évi április 30-i 97. számában.)

Ezzel kapcsolatban elrendelte, hogy az ifjúsági könyvtárakból a rendelet értelmében kimutatásba foglalandó művek azonnal kivéssenek és áthelyeztessenek a tanári könyvtárakba. A tanári könyvtár kezelőjét pedig utasította, hogy az ily módon a tanári könyvtárba áthelyezett, de a tanári könyvtár állományába be nem sorozható könyvek közül csupán indokolt tudományos kutatás céljára adjon ki egyes példányokat.

Felhívom a közép- és középfokú iskolák igazgatóit a konventi leiratban foglaltak pontos végrehajtására, az iskolaszéki elnök urakat pedig arra, hogy a népiszkolai ifjúsági könyvtárakra vonatkozóan hasonló módon járjanak el.

Debrecen, 1944 május 11.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNYEK

Minden pályázati hirdetményt egyházkerületünk hivatalos lapjában: a Debreceni Protestáns Lapban közzé kell tenni és a Kiadóhivatal címére (Debrecen, Kálvin-tér 17., Püspöki hivatal, Postafiók 65) kell beküldeni.

Hirdetési díj szavanként 10 fillér. Legkisebb hirdetési díj 2 pengő.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

1927—1944. szám.

PÁLYÁZAT.

A máramarosugocjai református egyházmegye kebelébe tartozó és a kongrua szempontjából a vallás- és közoktatásügyi miniszter 30.245—1944. II. ü. o. számú rendeletével elismert rahói református szórványmissziói egyházközség püspöki kinevezés útján betöltendő lelkészi állására pályázatot hirdetnek.

Javadalom: Tisztességes lakás megfelelő kerttel. (Amíg a lelkészi lakás felépül, az egyházközség ideiglenes lakást bérel.) Kézpénz az egyházközség pénztárából havi előleges részletekben fizetve évi: 1080 pengő, stóla, évi 1607-70 P állami fizetéskiegészítés, kor- és családi pótlék szolgálati idő és családi állapot szerint.

Kötelesség: Rahó missziói egyházközségben, a szórványokban és tanyákon, valamint a katonák között az érvényes és ezután életbelépő missziói szabályrendeletekben előírt lelkimunka végzése, az állami iskolákban a vallás-tanítás, minden egyéb az egyházi törvényekben megállapított lelkészi teendők végzése, általában az egész missziói terület lelkigondozása.

A szabályszerűen felszerelt pályázati kérelmek e hirdetmény megjelenésétől számított 15 napon belül adandók be Papp József espereshez Máramaroszigetre. (Máramaros vármegye.)

Debrecen, 1944 május hó.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

Az egri-i református egyházközség pályázatot hirdet két tanerős iskolájához *organista-kántortanítói* állásra. Javadalom: lakás és kert természetben; kézpénz évi 196 pengő; 20 métermázsas búza; 40 méter tűzifa (szükséglet természetben, többi folyóárban); 9 hold 1173 □-öl kaszáló; két évben 1—1 hold, harmadik évben 2 hold tavaszföld; 5 hold szántóföld; 307 □-öl kenderföld. Tavaszföldet s kenderföldet egészen, szántóból 1 holdat az egyház szántatni köteles. Törvényes temetési stóla és államsegély. Földek adóját egyház fizeti. Fentiekből kántori és tanítói fizetés különválasztása folyamatosan. Kötelesség: a reábizott osztályok vezetése kántori teendők s lelkész akadályoztatása esetén s kanonikus órákon istentisztelet végzése, belmissziói munkában segédkezés, vasárnapi iskola s énekkar vezetése, egyh. jegyzőség. Orvosi bizonyítvánnyal is felszerelt pályázatok június hó 10-ig a református lelkészi hivatalhoz küldendők: Egri, posta: Mikola. Állás július 1-én elfoglalandó. *Presbitérium.*

A tunyogi református egyház presbitériuma pályázatot hirdet a lemondás folytán megüresedett *férfitanítói* állásra. Díjlevél: tisztességes lakás, kert; kézpénz az egyház pénztárából a mindenkor kezdő tanítói fizetés 30%-a és államsegély. Kötelesség: a reábizott osztályok — jelenben a III—IV. — vezetése, kántor helyettesítése, gyülekezeti missziói munkában segédkezés. 80 P beruházás megváltása kötelező. Az iskola háromtanerős. A községben villanyvilágítás, vasútállomás és posta is van. Pályázati határidő megjelenéstől számított 21 nap. Pályázatok Református Lelkészi Hivatal, Tunyog címre küldendők. *Pályázhatnak nők is.*

TARTALOM:

Révész Imre: Bölcs szív
D. Dr. Farkas Ignác: A mennybemenetel ünnepe
Dr. Bősörményi Ede: Konfirmáció, úrvacsora, öntudatos egyháztagság
Irodalom — Hírek az egyházmegyékből — Halottaink — Krónika — Hivatalos értesítés — Pályázati hirdetmények — Hirdetések

KISS FERENC

Telef.: 384-447.

ötvöstanár, ref. presbiter

BUDAPEST IV., HARISBAZÁR-U. 3.

Úrvacsorai és keresztelési edények,
nászajándékok, ékszerek stb.

Törött tárgyakat javítok, becserelek. Aranyozok, ezüstözök.

Szövetek, selymek,

függönyök, függönykelmek, retikülök, kötött-
árúk, női és férfifehéreneműek, rövidárúk
nagy választékban.

PETRIK KÁROLY DEBRECEN,
női és férfi divat üzlete Ferenc József-út 25

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedés

DEBRECEN

TELEFON: 20-06 és 15-48

Alapította:
Sesztina János
1819-ben.

IPARI, MEZŐGAZDASÁGI, HÁZTARTÁSI,
GÁZOLTALMI és LÉGVÉDELMI CIKKEK.

Alföldi Takarékpénztár Debrecenben

Ferenc József-út 16.

Foglalkozik a banküzlet minden ágával.
Betéteket legelőnyösebben gyűmölcsöztet
és azonnal kifizet.

KÖLCSÖNÖKET ALLANDÓAN FOLYÓST.

Telefonok: 17-70 és 22-32.

KONFIRMÁCIÓRA

ELŐKÉSZÍTÉSRE:

APOSTOL ELEK: Konfirmációi káté, az elemi iskola V—VI. osztályát elvégzettek részére ára P —70
VIRÁGH JÓZSEF: Konfirmációi káté az elemi iskola VI. osztályát nem végzett, tanyákon és szórványokon lakó konfirmálók számára ára P —50
DR. PATAY PÁL: Konfirmációi káté, fiú- és leányközépiszkolák IV. osztálya számára ára P —80
ERDŐS JÓZSEF: A Heidelbergi Káté ára P —60
D. DR. RÉVÉSZ IMRE: Öntudatos Hit ára P —30

AJÁNDÉKUL:

DR. ERDŐS KÁROLY: Az én vallásom ára P 1—
URAY SÁNDOR: Édesanyám imakönyve (fél-vászon) ára P 4—
SZIKSZAY: Keresztyén tanítások ára P 8—

MEGRENDELHETŐ:

Méliusz

KÖNYVKERESKEDÉS
Debrecen, Ferenc József-út 26.

ANGSTER JÓZSEF ÉS FIA

ORGONA- ÉS HARMÓNiumGYÁR RT.

PÉCS, József-u. 30. TELEFON: 17—14.

Fiókház: Rákospalota, Pázmány-utca 72. sz.

Telefon: Budapest, Új orgonák, mindennemű javítás és átépítés. Kétúró hangú harmóniumok. Méltányos feltételek, művészi kivitel.

